

Између два броја

У априлу последице економске кризе постају све видљивије. Све је више отпуштених радника, фирми у стечају, па је разумљиво и нарастајуће незадовољство.

Пошто је Влада одустала од увођења такзованог солидарног пореза, уштеде у буџету су нађене на другој страни. Умачена је количина пара за сва министарства. У целој причи најгоре су прошли државни службеници, којима ће плате бити смањене, а предвиђа се и отпуштање не баш занемарљивог броја.

Народна скупштина је 29. априла усвојила ребаланс буџета и неколико пратећих закона. Ребаланс буџета је био услов за три милијарде евра кредита, који ће нам дати зајачање девизних резерви земље.

Ребалансом буџета замрзнуте су плате буџетских корисника на садашњем нивоу, што значи да неће бити повећања плате два (2) и шест (6) одсто, која су предвиђена. Протоколом потписаним почетком ове године. Оно што нас треба да забрине у овој ситуацији јесте најаву чувеног гувернера Јелашкића, па и стилрљиво упогорење министарке финансија да ће следећи корак можда бити смањење плата у јавном сектору.

Е, то већ неће проћи. Синдикат образовања, а надамо се и други синдикати из јавног сектора, сулпротставиће се штрај-

ком ако неко покуша да ове, ионако мале плате, смањи. Има још простора и других начина да ова држава нађе додатне изворе прихода.

Незадовољни комплетном ситуацијом у земљи, чланови Савеза самосталних синдиката Србије организовали су 29. априла протест, којим је опомењута Влада да коначно почне да води одговорну економску политику.

Нажалост, и овај пут захтеви синдиката упућени Влади су веома уопштени, па сем чињенице да је протест одржан, не видимо каквог би то све утицаја могло да има на ову и овакву власт.

Ипак је добро да полако почињемо да се синдикално понашамо, као и други синдикати у свету који имају много дужу традицију синдикалних протеста. Али, далеко је Грчка, Италија, Француска...

Април је месец у коме се прилично одмара и празнује, па није било неких великих синдикалних активности.

Почео је са радом Национални просветни савет у новом сазиву. План рада је доста амбициозан, рокови за доношење неких планова и програма су веома кратки, па ће се у блиској будућности видети колико је рад новог савета био успешан.

У Синдикату образовања Србије се у овом тренутку концентришемо на учешће у доношењу нових закона из области

образовања, који ће се, вероватно, до краја овог заседања Народне скупштине наћи на дневном реду. Нажалост, учешће синдиката у изради ових закона је само декларативно.

Такође, још није решено питање накнаде председницима синдикалних организација на основу потписаног ПКУ за основе, средње школе и долове ученика. То су били разлози што смо затражили пријем код ресорног министра одмах после првомајских празника.

У априлу су одржана два седнице одбора делатности: Високог образовања и Ученичког и студентског стандарда, о чему пишемо у овом броју.

У овом броју пишемо и о нашој међународној сарадњи и другим занимљивим темама, а представљамо и наше истакнуте синдикалне активисте.

БРАНИСЛАВ ПАВЛОВИЋ

ОДБОР ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Седница Одбора делатности високог образовања одржана је 1. априла 2009. године у Београду. На седници су разматране актуелне мере Владе за ублажавање економске кризе, затим и нови КУ за високо образовање.

О мерама Владе је говорио председник СОС Бранислав Павловић и председник Одбора др Војкан Јовановић. Павловић је информисао чланове о састанку представника синдиката и министарке финансија, на којем су представљене мере Владе штетња на државном нивоу, замрзавање зарада, увођење солидарног пореза... Међутим, по свему судећи, неће доћи до увођења солидарног пореза, бар према највама из медија. Мир Јово Гаврић је предложио да Влади буде упућен допис са захтевом за поштовање потписаног Протокола, и не приватном солидарног пореза под овим условима.

На састанку је договорено да се од министра просвете захтева да под хитно постави помоћника за високо образовање, с обзиром на то да је то место упражњено и да се високим образовањем нико специјално не бави.

Такође, у дискусији је указано на могућност да држава повећа захватања средстава из сопствених прихода факултета и високих школа, што би могло блокирати рад установа и директно угрозити извођење настава. У наставку седнице Мир Јово Гаврић је дао приказ основних одредаби новог КУ који је сугулимо на снагу 21. фебруара ове године.

МИОДРАГ КАМПЕРЛИЋ

Нови сазив отпочео радно

Збором председника и нове половине чланова Националног просветног савета, уместо оних којима је истекао трогодишњи мандат, на седници Народне скупштине 18. марта 2009. коначно су се стекли услови за наставак рада овог, не само за просвете, важног тела. За члана НПС је изабран и Бранислав Павловић, председник Синдиката образовања Србије.

Конститутивна седница је одржана 14. априла, а отворио је министар просвете др Жарко Обрадовић. Наставком седнице руководила је председница НПС проф. др Десанка Радунковић. Она је највила да ће НПС радити и двапут месечно по потреби, јер је, како је истакла, „много обавеза и очекивања од НПС до краја школске године“.

Поводом информације о раду Министарства просвете, министар Обрадовић је истакао потребу укључивања НПС и других стручних органа у припрему законске регулативе из области образовања, којом треба унапредити систем образовања у Србији. Нека од питања којима ће се НПС бавити су: стручно усавршавање наставника, давање стручног мишљења о садр-

жају комплета бесплатних уџбеника, стандард знања ученика који завршавају основну школу... Министарство просвете и НПС ће заједнички решавати питање рационализације мреже школа, а у недостатку средстава за озбиљније захвате, решаваће се питања која не зависе искључиво од пара, као што је анализа оптерећености ученика градивом, предметима, садржајем уџбеника.

Унапређењу рада НПС могу да помогну и међудржавни уговори и пројекти у које је Србија укључена. Улога НПС је да допринесе изради дугорочне стратегије развоја образовања, пошто њен значај надмилези Министарство просвете.

НПС је расправљао о Препоруку плана рада за ову годину са списком тема којима треба да се бави. Закључено је да се започне са израдом анализе о стању у образовању, која треба да буде основа за будућу стратегију развоја образовања, затим, да се укључи питање образовања националних мањина, па методичка обученост наставника, однос државних и приватних школа, као и стандарди за уџбенике...

План рада биће усвојен на наредној седници, када ће се договорити и начин рада комисија НПС и изабрати заменик председника НПС. Јавности рада НПС доприносиће и постављене веб сајта овог тела. **Б. В.**

План рада за 2009.

- Април**
- Доношење плана рада Савеза за 2009. годину;
  - Увођење наставног програма за седми разред основног образовања;
  - Пројекат бесплатних уџбеника за 1. разред основне школе.
- Мај**
- Образовни стандарди за крај обавезног образовања;
  - Закон о уџбеницима;
  - Закон о основама система образовања и васпитања;
  - Закон о предшколском васпитању и образовању;
  - Закон о Ученичком стандарду.
- Јун**
- Концепт завршног и матурског испита у основном и средњем образовању;
  - Анализа образовања у ЕУ; поређење са образовањем у Србији;
  - Формирање предлога за израду документа о правилима развоја и унапређивања квалитета предшколског, основног и средњег образовања и васпитања.

- Доношење националне стратегије о образовању и васпитању;
  - Наставни програм за осми разред основног образовања.
- Октобар**
- Стандарди квалитета уџбеника
  - Наставничке компетенције (стандарди знања, вештина и способности за професију наставника и васпитача и њиховог професионалног напредовања);
- Новембар**
- Образовни стандарди за све нивое обавезног образовања (покретање иницијативе)
- Децембар**
- Мишљење о стању у области образовања и васпитања и правилима развоја на свим нивоима образовања (упућује се Народној скупштини);
  - План рада за 2010. годину (упућује се Народној скупштини).

- Уколико буду припремљени материјали, на Савету ће бити разматране и теме:**
- Оптимизација мреже школа
  - Листа образовних профила
  - Реформа гимназија (рок 2011.)
  - Однос приватних и државних школа
  - Наставни план и програм за основну музичку и балетску школу
  - Образовање националних мањина
  - Оцена квалитета наставних програма и њихове реализације
  - Закон о огледима
  - Акредитација наставних планова и програма за средње стручно образовање и васпитање
  - Редифинисање постојећих и развој нових образовних профила
  - Критеријуми за дистрибуцију образовних профила по средњим школама
- Председник НПС
Проф. др **Десанка Радунковић**

Из пера уредника

Свим зайосленима у образовању
Редакција листи
„Синдикално перо“
Честитица Празник рада 1. мај!

Из рада Националног просветног савета

Поново Упитник!!!

У прошлом броју, а и на нашем сајту, објавили смо списак школа из којих нам нису достављени тражени подаци сходно допису број 18 из средине фебруара. Понављамо да су нам подаци потребни ради достављања Служби Трезора, како би председници синдикалних организација могли да остваре право на увећању зараду по члану 55. ПКУ за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика. Закључно са 30. априлом 2009. године добили смо упитнике и средњим од 470 школа. Молимо председнике синдикалних организација са списка, који објављујемо у овом броју, да нам у што краћем року, а најкасније до 12. маја, доставе попуњене упитнике, јер ћемо тада предати све приспеле податке Служби Трезора Министарства финансија. Понављамо и наглашавамо да се овај упитник односи само на председнике синдикалних организација школа са следећег списка:

СПИСАК ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА КОЈЕ НИСУ ДОСТАВИЛЕ ПОДАТКЕ

ВОЈВОДИНА

1. ОШ ЖАРКО ЗРЕЊАНИН - КАЧАРЕВО
2. ОШ ШАНДОР ПЕТЕФИ - БЕЧЕЈ
3. ОШ БУРА ЈАКШИЋ - ЧУРУГ
4. ОШ ЧЕХ КАРОЉ - АДА
5. ОШ 15. ОКТОБАР - ЛИВНИЦЕ
6. ОШ 23. ОКТОБАР - СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ
7. ОШ 4. ОКТОБАР - ГЛОГОНЬ
8. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ШИД
9. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ОУАЦИ
10. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - СТАДАР
11. ОШ БРАТСТВО - ЈЕДИНСТВО - СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ
12. ОШ ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ - БОЧАР
13. ОШ ДУШАН ЈЕРКОВИЋ - Б. КАРЛОВЦИ
14. ОШ ИВО ЛОДА РИБАР - ПЛАВНА
15. ОШ Ј. Ј. ЗМАЈ - ХАЛДУЧИЦА
16. ОШ ЈАН ЧАДАК - БАЧКИ ПЕТРОВАЦ
17. ОШ ЈАН АМОС КАМЕНСКИ - КУЛПИН
18. ОШ ЖОЖЕФ АТИЛА - БОГОЛЕВО
19. ОШ ЈОСИФ МАРИНКОВИЋ - НОВИ БЕЧЕЈ
20. ОШ ЈОВАН ПОДОВИЋ - ЧОКА
21. ОШ КОРИОЛАН ДОВАН - КУШТИЊ
22. ОШ ЛУКРЕЦИЈА АНКУЛИЋ - САМОШ
23. ОШ МАТИЈА ГУБЕЦ - ТАВАНКУТ
24. ОШ МИХАИЛ САДОВАН - ГРЕБЕНАЦ
25. ОШ МИЛИЦА СТОЈАДИНОВИЋ - ВРДНИК
26. ОШ МИРОСЛАВ АНТИЋ - ОУАЦИ
27. ОШ МЛАДОСТ - ПРИГРЕВИЦА
28. ОШ НЕСТОР ЖУЧНИ - ЛАПИЋ
29. ОШ ПЕТАР КОЧИЋ - РИЂИЦА
30. ОШ ПЕТАР КОЧИЋ - ТЕМЕРИН
31. ОШ ПЕТАР П. ЊЕГОШ - ВРБАС
32. ОШ ПЕТЕФИ ШАНДОР - БЕЧЕЈ
33. ОШ РУЖА БУРЂЕВИЋ - ЧОРТАНОВЦИ
34. ОШ СОЊА МАРИНКОВИЋ - СУБОТИЦА
35. ОШ СТЕВАН ДИВНИН БАБА - ЖАБАЂ
36. ОШ СВЕТИ САВА - ЖИТИШТЕ
37. ОШ СВЕТИ САВА - АЛЕКСАНДРОВО
38. ОШ СВЕТИ САВА - БАЧКА ПАЛАНКА
39. ОШ СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ - ВРБАС
40. ОШ ТРИВА ВИТАСОВИЋ ЛЕВАРНИК - ЛАТАРАК
41. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - Б. Д. ПОЉБЕ
42. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - БАЧ
43. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - БАЧКА ПАЛАНКА
44. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - БАЈМОК
45. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - СТАРЧЕВО
46. ОШ ЗЛАТИБОР ГОЛКОВ - ЈАСЕНОВО
47. ОШМ - НОВИ КНЕЖЕВАЦ
48. ОШМ МУЗИЧКА - БАЧКА ТОПОЛА
49. ОШОО ОТВОРЕНИ УНИВЕРЗИТЕТ - СУБОТИЦА
50. ОШОО СВЕТИ САВА - НОВИ САД
51. ОШС ЖАРКО ЗРЕЊАНИН - СУБОТИЦА
52. ОШС МИЛАН ПЕТРОВИЋ - НОВИ САД
53. ОШ ЕКОНОМ. БОСА МИЛИЋЕВИЋ - СУБОТИЦА
54. СШ ЕТШ СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ - НОВИ САД
55. СШ ГИМНАЗИЈА - СЕНТА
56. СШ МАШ. ЕНЕРЖЕТ. - КУЛА
57. СШ МИЛЕВА МАРИЋ - ТИТЕЛ
58. СШ ПОЉОПРИВ. ШКОЛА-ФУТОГ
59. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - АДА

БЕОГРАД

1. ОШ БРАЋА ЈЕРКОВИЋ - БЕОГРАД
2. ОШ БРАНИСЛАВ НУШИЋ - БЕОГРАД
3. ОШ Ј. Ј. ЗМАЈ - ОБРЕНОВАЦ
4. ОШ КРАЉ ПЕТАР ИИ КАРАЉ. - БЕОГРАД
5. ОШ СВЕТИ САВА - БЕОГРАД
6. ОШ ВЛАДА ОБРАДОВИЋ - КАМЕН - БЕЖАНИЈА
7. ОШ Б. ПАЛКОВЉЕВИЋ ПИНКИ - БАТАЈНИЦА
8. ОШС СТЕФАН ДЕЧАНСКИ - БЕОГРАД
9. СШ ДРУГА ЕКОНОМСКА - БЕОГРАД
10. СШ ГРАФИЧКА МИЛИЋ РАКИЋ - Н. БЕОГРАД
11. СШ IX ГИМНАЗИЈА М. ПЕТРОВИЋ - Н. БЕОГРАД
12. СШ МЕДИЦИНСКА ШКОЛА - БЕОГРАД
13. СШ САОБРАЋАЈНО - ТЕХНИЧКА ШКОЛА - ЗЕМУН

СРБИЈА

1. ОШ 29. НОВЕМБАР - ЛУЧАНЕ
2. ОШ 9. МАЈ - РЕЂАН
3. ОШ АДА СИНАДИНОВИЋ - ПРЕДЕЛАНЕ
4. ОШ АЛЕКСА ШАНТИЋ - ЦРКВИНЕ
5. ОШ АНТА БОГОЉЕВИЋ - ЛОЗНИЦА
6. ОШ БОЖИДАР СТОЈАНОВИЋ - МЕДВЕЂА
7. ОШ БОРА СТАНКОВИЋ - КЛЕНИКЕ
8. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ВРЕСТОВАЦ
9. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ЛУГВИЦИНА
10. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - МЕЛНИЦА
11. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - РАЗБОЈНА
12. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - СМЕДЕРЕВО
13. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ВИТКОВАЦ
14. ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ - ВЛАДИЧИН ХАН
15. ОШ ДЕСТОТ СТЕФАН ГАЗАРЕВИЋ - БАБУШНИЦА
16. ОШ ДИМИТРИЈЕ ТУШОВИЋ - ЧАЈЕТИНА
17. ОШ ДОБРИВОЈЕ РАДОСАВЉЕВИЋ - ЗАЈЕЧАР
18. ОШ ДОБРОСАВ ДОБРИЦА РАЛИЋ - НОВА ВАРОШ
19. ОШ ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ - ВРАЖОГРНАЦ
20. ОШ ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ - ВРАЊОВО
21. ОШ ДУШАН ЈЕРКОВИЋ - УЖИЦЕ
22. ОШ ДУБРАВА - КЊАЖЕВАЦ
23. ОШ ФИЛИП ФИЛИПОВИЋ - ЧАЧАК
24. ОШ ГОЈКО ДРУГОВИЋ - НОВА ВАРОШ
25. ОШ ГОРАН ОСТОЈИЋ - ЈАГОДИНА
26. ОШ ХЕРОЈ МИРКО ТОМИЋ - ДУЊИ КРЧИН
27. ОШ ИВО АНДРИЋ - ПРАЂАНИ
28. ОШ ЈАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ - ШАБАЦ
29. ОШ ЈОВАН ЦВИЛИЋ - ШАБАЦ
30. ОШ ЈОВАН ЦВИЛИЋ - ЛОЗНИЦА
31. ОШ КОСТА НОВАКОВИЋ РУ - ЧАЧАК
32. ОШ КРАЉ АЛЕКСАНДАР I - Г. МИЛАНОВАЦ
33. ОШ ЉУПЧЕ НИКОЛИЋ - АЛЕКСИНАЦ
34. ОШ МЕША СЕЛИМОВИЋ - НОВИ ГАЗАР
35. ОШ МИТИЋ ИГУМАНОВИЋ - КОСЈЕРИЋ
36. ОШ НАДА МАТИЋ - УЖИЦЕ
37. ОШ НИКОЛА СКОБАЉИЋ - ВЕЛИКО ТРЂАНЕ
38. ОШ ПАРТИЗАНСКИ БОРАЦ - ДРУГОВАЦ
39. ОШ ПАРТИЗАНСКИ ДОМ - ДУЊИ БУЧУМЕТ

40. ОШ РАШКА - РАШКА
41. ОШ РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ - БОШЊАЦЕ
42. ОШ РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ - ВРАЊЕ
43. ОШ РАДОВАН КОВАЧЕВИЋ - ЛЕПЕ
44. ОШ РАДАК ГАВИЋЕВИЋ - БАЈНА БАШТА
45. ОШ РАЈКО МИХАИЛОВИЋ - БАНЬНИ
46. ОШ РАТКО МИТРОВИЋ - ЧАЧАК
47. ОШ РАТКО ГАВЛОВИЋ - ПРОКУПЉЕ
48. ОШ СИЛАРИНСКА БАЊА - СИЛАРИНСКА БАЊА
49. ОШ СЛОВОДАН СЕКУЛИЋ - УЖИЦЕ
50. ОШ СТАРИ ГРАД - УЖИЦЕ
51. ОШ СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ - ПАРАЋИН
52. ОШ СВЕТИ САВА - ЧИТУК
53. ОШ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ - РЕКОВАЦ
54. ОШ ВЕЛИЗАР СТАНКОВИЋ - ВЕЛ. ШИЊБЕТОВАЦ
55. ОШ ВЕЉКО ДУГОШЕВИЋ - ТУРИЦА
56. ОШ ВОЈВОДА СТЕПА - ЛИПОЛИСТ
57. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - ЧАЧАК
58. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - БЛАЖЕВО
59. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - КРАЉЕВО
60. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - ЛОЗНИЦА
61. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - ПРЕШЕВО
62. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - СМЕД. ПАЛАНКА
63. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - СУРДУЛИЦА
64. ОШ ВУК КАРАЛИЋ - ВИТОШЕВАЦ
65. ОШ ЖИВКО ЉУЛИЋ - НОВА ВАРОШ
66. ОШ 15. НОВЕМБАР - ПРЕШЕВО
67. ОШМ - УБ
68. ОШС СВЕТИ САВА - ШАБАЦ
69. СШ ЖИКИЦА ДАМЂАНОВИЋ - СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА
70. СШ ЕКОНОМСКА ШКОЛА - ПИРОТ
71. СШ ГИМНАЗИЈА - ПИРОТ
72. СШ ГИМНАЗИЈА - ПРОКУПЉЕ
73. СШ ГИМНАЗИЈА - СМЕДЕРЕВО
74. СШ ГИМНАЗИЈА ВУК КАРАЛИЋ - ЉУБОВИЦА
75. СШ ГРАЂЕВИНСКА ТЕХНОЛОШКА - ПИРОТ
76. СШ ХЕМИЈСКО - ТЕХНОЛОШКА - ЛЕСКОВАЦ
77. СШ МАШ. ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКА - БУДАНОВАЦ
78. СШ МЕДИЦИНСКА ШКОЛА - ЧАЧАК
79. СШ МЕДИЦИНСКА ШКОЛА - УЖИЦЕ
80. СШ ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА - ПРОКУПЉЕ
81. СШ ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА - ВРАЊЕ
82. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - БОЈНИК
83. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - ПИРОТ
84. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - СРПЕГА
85. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - СВРЂИЋ
86. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - УБ
87. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - ЗАЈЕЧАР
88. СШ ТЕХНИЧКА ШКОЛА - ВРАЊЕ
89. СШ ТЕХНИЧКА ЛУКА СТАСОЈЕ-ВИЋ - ЉИП
90. СШ ТЕХНИЧКА НИКОЛА ТЕСЛА - КОСТОЛАЦ
91. СШ ТЕХНИЧКА РАДОЈЕ МАРИЋ - УЖИЦЕ
92. СШ ТРГОВИНСКО - УГОСТИТ. ШКОЛА - ЛЕСКОВАЦ
93. СШ УГОСТ. - ТУРИСТИЧКА ШКОЛА - НИШ

МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ

Поништај одлуке о пријему

Када се судском преу- дом понити као неза- конит пријем у радни однос, време проведено у радном односу, у периоду од ступања запосленог на рад до дана правоснажности пре- суде, сматра се "фактичким радом". На основу правосна- жне преуде суда, којом је по- ништена одлука о пријему за- посленог у радни однос, запо- сленом који је по основу те одлуке приимљен, престаје радни однос. За време прове- дено у радном односу у пери- оду, од дана ступања запо- сленог на рад до дана право- снажности преуде о пони- штању одлуке о пријему у радни однос, запослени остварује сва права из радног односа, иако су за тај период уплаћени сви доприноси за обавезно социјално осигура- ње, основано је да се такав стаж осигурања упише и у радну књижицу.

ПИТАЊЕ: Како је уређе- на заштита синдикалних представника?
Одговор: У складу са чла- ном 188. Закона о раду по- слодавца не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај представника запо- слених за време обављања функције и годину дана по престанку функције, ако представник запослених по- ступа у складу са законом, општим актом и уговором о раду.
 То се односи на: 1) члана савета запослених и пред- ставника запослених у упра- ном и надзорном одбору по- слодавца; 2) председника синдиката код послодавца; 3) именованог или изабраног синдикалног представника.
 Ако представник запо- слених из става 1. овог члана не поступи у складу са зако- ном, општим актом и угово- ром о раду, послодавац може да му откаже уговор о раду. Број синдикалних представ- ника, који укљивају заштиту у

смислу става 1. тачка 3) овог члана, утврђује се колектив- ним уговором, односно спора- зумом синдиката са посло- давцем, зависно од броја чланова синдиката код по- слодавца.

Послодавац може уз са- гласност министарства да от- каже уговор о раду представ- нику запослених из става 1. овог члана, ако одбије пону- ђени посао у смислу члана 171. став 1. тачка 4) у вези члана 155. став 1. тачка 5) овог закона. Према томе, председник синдиката код по- слодавца и именовани или изабрани синдикални пред- ставници укљивају заштиту предвиђену чланом 188. За- кона. Укупан број синдикал- них представника, који укљивају ову заштиту, утврђује се колективним уговором, одно- сно споразумом синдиката са послодавцем и то сразмерно броју чланова синдиката.

Када је реч о праву посло- давца да синдикалног пред- ставника, који укљива заштиту у смислу члана 188. Закона, због потребе процеса и орга- низације рада премести на друге одговарајуће послове (са истом врстом и степеном стручне спреме), то се неће сматрати стварањем у непо- вољан положај, осим ако за те послове није предвиђена мања зарада. Овим мерма синдикални представник не може бити доведен у непо- вољнији положај.

Послодавац може уз са- гласност министарства да от- каже уговор о раду предст- авнику запослених из члана 188. став 1, ако одбије пону- ђени посао у смислу члана 171. став 1. тачка 4) Закона о раду. Послодавац може, ако успеда организационих проме- на престане потреба за оба- вљањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, да синдикалном пред- ставнику понуди премештај на друге послове, рад код другог послодавца, прека- лфикацију или доквалифи- кацију или друге мере. У сва- ком конкретном случају ће се ценити да ли је представник запослених на тај начин ста- вљен у неповољнији положај. Ако је послодавац поступио у складу с наведеним, а синди- кални представник одбије по- нуђени посао, послодавац може уз сагласност мини- старства да откаже уговор о раду представнику запосле- них.

Ј. Ј.

Подсетник за синдикалне функционере

Поводом ребаланса буџета за 2009. годину

Плате замрзнуте, приходи претпољвљени

У току је скупштинска расправа поводом предлога ребаланса буџета Републике Србије за 2009. годину. Признање Владе, да треба уважити реалност економске кризе и покрити дефицит у буџету, за резултат има предлог којим се утврђују основни економски параметри и дефинишу начини смањења трошкова.

Пројекција раста БДП ревидирана је на -2,0% у складу са проценама ММФ о значајном паду БДП на глобалном нивоу.

Онекуе се, дакле, пад увоза за 21,8 одсто и извоза за 14,8 одсто, док би се дефицит текућег рачуна платног биланса смањило на око 13 одсто у односу на БДП.

ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ ЕКОНОМСКИХ ИНДИКАТОРА			
2008	2009 (пројекција из децембра 2008.)	2009-04-28 (ревидирана пројекција)	
Реални раст БДП	5,4	3,5	-2,0
БДП мрлр дин, по текућ. ценама	2.791,0	3.060,0	2.995,0
Инфлација, крај периода	8,6	8,0	10,0
Инфлација, просек периода	11,7	8,2	10,0
Извоз робе (еври)	15,5	-4,8	-14,8
Увоз робе (еври)	15,3	-5,4	-21,8
Дефицит текућег рач. мрлр евра	-6,1	-5,8	-4,0

Глобална криза, смањење тражње и прилива страног капитала и инвестиција, смањена потражња у земљи доведше до успоравања или заустављања раста појединих сегмената привреде, са одговарајућим последицама на запосленост и животног стандарда, пише у обрачуну Предлога ребаланса буџета.

СОС ПРОТИВ ОДУЗИМАЊА ПРИХОДА

Синдикат образовања Србије подржава захтев Универзитета да се изузме из примене одредебе закона о одузимању 40 одсто сопствених прихода Универзитета, што ће све високошколске институције довести у веома неповољан економски положај, пошто се на так прихода финансирају материјални и други трошкови Универзитета, за које држава и поред прихваћених обавеза, нема средстава.

Синдикат образовања Србије сматра да и друге образовне институције са сопственим приходом треба да буду изузете из ове одредебе. Нема на примена ће негативно утицати на радне услове запослених и материјални положај школа.

У Закону о буџету била су планирана приманја 698,8 милијарди динара, а предлогом ребаланса буџета предвиђају се приманја у износу од 649,4 милијарди динара. Резултат новог плана је минус у износу од 70,5 милијарди динара.

Значајно смањење прихода у буџету у последњем тромесењу прошле године и погоршање економских активности и лоша реализација у првом тромесењу ове године, довело је до потребе да се примене мере које се односе на приходе и на расходе Буџета. Ефекат мера на приходној страни је 30,0 милијарди динара, а много је већи на расходној страни – смањење износи 65,4 милијарди динара. Од сопствених прихода буџетских корисника, 40 одсто ће се

усмерити на редовне приходе буџета (односи се на директне и индиректне кориснике средстава буџета). То ће неповољно утицати на положај установа образовања које сопственим приходима покривају материјалне трошкове и друге издатке, зашта држава нема пара.

Што се тиче плата запослених у образовању – нема предвиђених повећања, али ни смањења. „Због актуелне светске економске кризе, Влада је заузела став о потреби замрзавања плата, односно одустанја од планираног повећања основне за обрачун и исплату плата од априлске плате за два одсто и октобарске плате за шест одсто, како је било планирано буџетом Републике Србије за 2009. годину“, пише још у обрачуноу буџета.

Запослени у образовању нису укључени у структуру оних којима ће се плате изнад 40.000 динара смањивати. За Министарство просвете првобитно је било предвиђено 108.804.119.000 динара, док је ребалансом буџета предвиђено 107.634.798.000 динара (индекс 98,9), што значи веома мало смањење, поготово када се упореди са већином осталих корисника буџета.

Б.В.

ПРОГРАМ МЕРА

МЕРА	ПРИХОДИ	У мрлр дин	Ефекат
Измене Закона о порезу на доходак грађана	5,0	5,0	0,9
Повећање акције на бензин 2 дин по литру	0,9	0,9	3,1
Повећање акције на дизел гориво 4 дин по литру	3,1	3,0	3,0
Увођење акције на имплицитне мобилној телефонији	3,0	3,0	5,0
Трансфер 100% добити јавних предузећа у буџет Реп.	5,0	1,0	1,0
Повећање пореза не регистрованој моторних возила	1,0	12,0	
Трансфер неутрошених сопствених прихода корисника	12,0		
РАСХОДИ			
Замрзавање плата корисницима буџета Републике	4,5	2,9	40,0
Уштеда по основу ограничења у запошљавању	2,9	15,0	
Уштеда на дискреционим расходима корисника буџета	15,0	3,0	
Смањење трансфера Реп. Заводу за здравствено осигурање	3,0		
УКУПАН ЕФЕКАТ (смањење дефицита)			95,4

Примена члана 5. и 33. ПКУ

Чланом 5. ставом 2. и 3. ПКУ за основне, средње школе и доимове ученика је предвиђено да избор и пријем лица у радни однос, на основу конкурса, обавља директор, под условом да се претходно преузимањем није могао заосновати радни однос са лицем из установе или установа у оквиру школске управе, које испуњава услове утврђене актом о организацији и систематизацији радних места. Пре пријема у радни однос, постодавац је у обавези да прибави мишљење репрезентативног синдиката установе. У случају да постоји несавласност, препоруку доноси министар надлежан за послове просвете.

На основу предвиђеног, мишљење репрезентативног синдиката је обавезно код сваког пријема у радни однос. Ове одредебе се морају посматрати у вези одредаба члана 33. ПКУ, који утврђује критеријуме за утврђивање запослених за чим је радног престала потреба, са пуним или непуним радним временом.

Мишљење репрезентативног синдиката је ограничено само у оквиру одредаби члана 5. у вези члана 33. ПКУ, односно да се про-

вери да ли је претходно могло да се закону је радни однос са лицем из установе или установа у оквиру школске управе који је остао без радног ангажовања или ради са непуним радним временом, а испуњава услове утврђене актом о организацији и систематизацији радних места. Тако да није потребно да синдикат разматра пријаве кандидата, да даје мишљење о кандидатима као и предлог о избору кандидата.

На овом месту дајемо и мишљење у вези примене одредаба, које су биле предмет нејасноћа - члана 33. ПКУ:

1. Под радним односом у установама, за који се добија 0,35 бодова, подразумева се радни однос само у установама у којима се бодује, односно у којима запослени тренутно ради.
2. Што тиче бодова за високо образовање односи се на школску спрему по новом Закону о високом образовању, (високо образовање остварује се кроз академске и струковне студије - основне академске студије, основне академске студије, основне академске студије, основне академске студије, основне академске студије, основне академске студије) док би по

Са састанка Паневропског комитета за једнакост

Синдикат образовања Србије је наставио рад у Паневропском комитету за једнакост и, уједно, на пројекту „Једнаких могућности за све“, који је започет 2007. године. Први овогодишњи састанак је одржан 1. и 2. априла у Бриселу, а у раду је учествовало више од 40 делегата из 20 европских земаља. Као представник нашег синдиката у раду је учествовао проф. др Мартина Милековић.

Мартин Ромер, генерални секретар Комитета, поднео је извештај о утицају светске економске кризе на положај запослених у просвети, а на предлог Комитета наш представник је укратко информисао учеснике о Закону о за-

Препоруке Комитета

- Елиминација дискриминације засноване на полним разликама у школама.
- Школе морају бити установе у којима се не стичу само академска знања, већ и установе где се развија хуманост и толеранција.
- Едукација деце и младих у овом смислу треба да започне у раном узрасту и да спречи појау предрасуда и насиља.

брани дискриминације, који је недавно усвојен у Скупштини Републике Србије.

Главни разговори су вођени о свим облицима дискриминације и начинима којима би се могло борити против њих. Настављена је и дискусија о пензионим реформама у Европи и утицају тих реформи на положај жена запослених у просвети. Презентовани су подаци да и у високо развијеним земаљама, као што је, примерице, Шкотска, постоји дискриминација полова и да у неким регионима велики број жена онедекле има ограничене могућности за образовање.

У оквиру радних група дате су сугестије и предлози за утицај којим ће се евалуирати положај жена у друштву, систему образовања и Унији синдиката. Комитет је,

досадашњим класификацијама могло да се примени 15 бодова за више и 20 бодова за високу спрему.

3. Код бодовања остварених резултата на општинским и регионалним такмичењима треба узети све постигнуте резултате у току рада у области образовања.

4. Под породичним домаћинством у смислу Закона о пензионском и инвалитском осигурању сматрају се: брачни друг, деца (рођена у браку или ван брака или усвојена, пасторчал који је осигураник, односно корисник права издржавава, унучад, браћа и сестре и друга деца без родитеља, односно деца која имају једног или оба родитеља који су потпуно неспособни за рад, а коју је осигураник, односно корисник права издржавава) и родитељи (отач и мајка, очућ и маћеха и усвојеници) које је осигураник, односно корисник права издржавава.

5. Запослени који имају приманја по члану домаћинства изнад републичког просека не треба бодовати по основу имовног стања.

6. Вредност непокретности коју запослени или члан његовог домаћинства поседује није предмет бодовања у смислу члана 33. ПКУ.

ЈОВАН ЈЕРКОВИЋ

Из правног угла

Доживотно учење – рецепт за бољу будућност

• У Београду је 17. марта, у организацији Министарства просвете и Друштва за образовање одраслих, одржана конференција „Образовање одраслих – шанса за друштвено – економски развој Србије“. Организацију скупа су помогли Европска фондација за обуку и Европска асоцијација за образовање одраслих

Досадашње искуство у функционисању пет центара за стручно оспособљавање одраслих је позитивно, али је потребно обезбедити услове да они „преживе“. Развој социјалног партнерства је дугорочно решење.

Професор Рајшман из Немачке истиче да сваки од учесника у том прошлеу треба да преузме одговорност за успешну реализацију пројекса. Он је навео пример ставова из Немачке, где се 85 одсто становништва изјаснило за доживотно учење, које је део друштва које учи.“

Ева Инкери Сирелиус из Финске, потпредседница Европске асоцијације за образовање одраслих, навела је податке о учешћу одраслих у њеној земљи – са око 400 институција и развојеним неформалним образовањем, практично су показали како се реализује поларни став у финском друштву: „способност сваког појединца је значајна“, чији су принципи сдржани и у законодавству. На образовање одраслих троши се 12 одсто средстава, док 20 одсто иде на неформално учење (информационе технологије, страни језици...) Кључни за успех је позитиван став према учењу и жеља да се настави образовање, јер оно доводи до напретка у каријери. У реализацију овог концепта укључени су експерти из разних области, који су кроз холистички приступ развилли партнерство у реализацији образовања одраслих.

Оно што би нама било ближе и корисније је искуство из Португала, које је изнео Карлос Рибейра, јер се она могу применити и код нас. Разлози због којих се у Португалу почело интензивно радити на образовању одраслих је био низак ниво образовања код 65 одсто становништва, потреба мотивисања грађана да уђу у образовање и да се образовањем смањи сиромаштво. Раније је била ситуација да 12 одсто људи тражи посао, а обучава се само шест одсто, а сада осам одсто тражи посао и осам одсто се обучава. Први приоритет владе био је да се обезбеди компјутер за свакога, приступ интернету и знање енглеског језика на основном нивоу. Центри за такву обуку били су у синдикатима, а обука се завршавала сертификатима.

Богољуб Дазаревић, помоћник министра просвете истакао је

Учесиће

Синдикатска

Репрезентативни синдикати су међу носиоцима активности на изради законске регулативе и успостављања рада Националног савета за стручно образовање и образовање одраслих, припреми и увајању Стратегије развоја социјалног партнерства у области стручног образовања и образовања одраслих, унапређењу законске регулативе за рад локалних савета за запошљавање ради проширивања делатности у подручју образовања одраслих и развоја људских ресурса, припреми и доношењу Закона о образовању одраслих и одговарајућих подзаконских аката.

да су за финансирање образовања одраслих потребна додатна средства од државе, али да у њему треба да учествује и привредни сектор, цивилни и невладин сектор и појединци.

На скупу је било речи и о социјалном партнерству које је развијено у земљама ЕУ, као и досадашњим искуствима социјалног партнерства у Србији и земљама околжава. Оно што предстоји као задатак свим чиниоцима – и владиним министарствима, стручним удружењима, предстваницима послодавца и синдиката, је заједнички рад на законској регулативи, акредитацији институција образовања одраслих и програма, као и оспособљавање наставних кадрова за рад са одраслима.

За наставнике, дакле, нема страха од незапослености!

/Крај у следећем броју/

Б. ВИШНИЋ

Средства

Процењује се да је за премину и огледну реализацију (законска регулатива, формирање стандарда за рад институција и формирање три нова центра за континуирано образовање одраслих ове године потребно око 490.000 евра, а наредне године за спровођење регионалних планова описмењавања и основног образовања одраслих, програм функциоаналног основног образовања, формирање Центра за акредитацију, осмињање и рад Центара за саветовање и вођење у 2010. години 502.000 евра.

Одговор на изазове кризе

У Анкари је почетком марта одржана прва Балканска конференција синдиката образовања на којој су учествовали представници синдиката из већине балканских земаља (Словеније, Босне и Херцеговине, Македоније, Србије, Румуније, Бугарске, Грчке, Турске), а као гости и представници синдиката образовања из Италије. Остали, који овом приликом нису били у могућности да учествују, подржали су идеју регионалног окупљања поводом заједничких проблема и тражења могућих решења. Испред Синдиката образовања Србије на конференцији су учествовали члан Председништва СОС Милодрат Тошић и Борка Вишњић.

Тема Конференције је била „Заједнички проблеми, заједничка решења“, а сваки учесник је припремио излагање.

Образовање, као делатност од изузетне важности за сваку земљу, у времену кризе то остаје само на папиру. Пракса потврђује да се реструктивне мере најлакше спроводе у образовању, што доводи у питање наставак рада на реформама образовања у многим земљама, а запослене у незавидан положај. Синдикати су, такође, у многим земљама у незавидном положају – онемогућава им се рад на много начина и морају се борити за своју позицију са немишљеним исходом.

Искуства земаља које је последњих месеци захватило талас штрајкова и демонстрација синдиката, ученика, родитеља и других незадовољних грађана, попут Грчке и Италије,

Образовање наставника у Европи (13)

Унапређење приступа и финансирања континуираног професионалног развоја наставника

не би смело да буде на нивоу нижем но што што се то обезбеђује за почетно образовање наставника. Интеливирани захтеви друштвених и образовних промена траже да континуирани професионални развој буде интегрални део обуке, а не нешто посебно додато или неважног приориитета. Континуирани професионални развој мора да буде уграђен у наставничку каријеру од самог почетка.

Примарни ресурс је да се наставницима обезбеди довољно времена за припреме, рад и сарадњу. Мора се признати да развој метода настава и нових инструмената захтева праксу, повратну информацију и обуку на самом месту рада, као и расположиво време ван животно.

Такође, важно је да се планира континуирани професионални развој наставника тако да њихово одсуство из школе нема негативне последице по ученике и њихове колеге. Професионални развој мора бити интегрални део каријере наставника, тако да то време буде предвиђено приликом планирања радних обавеза наставника, или да их током одсуства замењује квалификовани наставник.

Приступ професионалном развоју мора се обезбедити за све и могућно-

говоре да протести против смањења улагања у образовања и укидање радних места нису променили политику њихових влада. Они зато предлажу нове методе синдикатне борбе, док други настоје да тежици преговорима обезбеде макар минимално достојанствених плата за наставнике (Румунија). Бугари сматрају да се енергија потребна за организовање штрајкова, који се заврше неуспешно, тешко може поновити, па би синдикате радије укључили у политички живот.

У земљама, попут Словеније и Србије, где се преговорима, колико год били мучни и тешки, може доћи до прихватајљивог решења сматрају да је најважније да синдикати буду укључени у сва важна питања која се односе на образовање и положај запослених, док је штрајк последиња, али и најиче синдикатно оружје, посебно у области образовања. Успешност штрајка доказало је и синдикат образовања из Македоније, који је упркос претњима отказаниа и другим притисцима, довео до жељених резултата по запослене у образовању.

Синдикат у Турској је стално изложен притисцима државе која им онемогућава рад и слободно организовање, а изражавање мишљења је под сталном претњом забране рада. Део разлога је и у нерешеним питањима основних права и међусобног развојау, као што је образовање на матерњем језику, светлост и друга.

Зато је учесницима Конференције из земље домаћина било врло значајно да сазнају каква је положај синдиката образовања у другим земљама, како резултат потребе да се професионално усавршавају.

2. Да континуирани професионални развој финансијски покрију послодавши на националном илили регионалном нивоу. Финансијске обавезе не смеду да падну на терет наставника, као резултат потребе да се професионално усавршавају.

3. Континуирани професионални развој треба да буде укључен као део централних и локалних колективних уговора.

4. Квалитетна обука током рада треба да буде континуирано обезбеђена као саставни део професионалног животно.

5. Наставницима треба да буде обезбеђен приступ облицима доживотног учења.

6. Саставни део професионалног развоја треба да буде сарадња између школа и институција или система.

7. Свака евалуација или систем оцењивања треба да буде законван на поверљиву и прихватању свадрдне наставника.

8. Замена наставника који је одсутан ради професионалног усавршавања треба да буде потпуно квалификована особа.

мљама, какви су им услови за рад и каква су решења за запослене у колективним уговорима, којих код њих нема.

Конференција је завршена усвајањем Декларације о заједничкој борби синдиката образовања балканских земаља. У Декларацији је истакнут висок степен сагласности о заједничким ставовима поводом борбе за бољи положај образовања и одговорима на финансијску кризу, јачање синдикатне борбе и међусобног односа, размене информација и искустава. Заједнички став о јачању синдикатних права, а против неоглиберализма у одборани квалитетног јавног образовања за све основ је и узajамне синдикатне солидарности у одборани тих принципа.

Веома успешан домаћин и организатор Конференције био је турски синдикат образовања Епитим Сен. Конференција је имала и изузетан одјек у медијима.

Б. ВИШНИЋ

9. Да искуство и знања које је наставник добио кроз континуирани професионални развој буде званично признато и да добују одговарајуће бодове у складу са садржајем и нивоом професионалног усавршавања.

10. Да неформалне и информалне компетенције, као што су компетенције стечене у практичном животу буду признате у складу са компетенцијима стеченим у формалном образовању.

11. Заједнички акциони програми треба да се развију у сарадњи свих важних чинилаца: синдиката, савеза локалних власти, министарства образовања и других државних органа и институција за образовање наставника.

12. Да се установи одсуство ради усавршавања на бази једног полугодшта или семестра сваке седамне године.

13. Да се јача улога синдиката образовања у континуираном професионалном развоју кроз односе са институцијама образовања наставника, које обезбеђују професионалну обуку, или обезбеђивањем информација о могућностима професионалне обуке, поред улоге коју синдикати могу имати у преговарању о условима континуираног професионалног развоја наставника, кроз локалне, регионалне и националне колективне преговоре.

/Крај у следећем броју/

Превојд. **Борка Вишњић**

Конференција о образовању одраслих (II)

План стратерије развоја

1. Даљи развој законске, концептуалне, стратешке, организационе и институционалне основе за успостављање ефикасних начина партиципације социјалних партнера у образовању одраслих

2. Формирање организационе и кадровске основе за успостављање дистрибуције надлежности и одговорности за образовање одраслих међу релевантним министарствима

3. Стварање основа за подстицање развоја разноврсних програмских опција уз унапређење доступности образовања одраслих

Међу носиоцима активности и напредним органима и организацијама за спровођење Акционог плана наведен је велики број актера, чиме је између осталог, прокламовано и подржано социјално партнерство у развоју образовања одраслих у Републици Србији.

Балканска конференција синдиката образовања

Из рада Паневропског комитета синдиката образовања

Организованоћу и ефикасношћу до бољитка

Паневропски комитет синдиката образовања, као регионални комитет Интернационале образовања, на дводневном редовном скупу је 20. и 21. априла разматрао низ важних питања за положај образовања, синдиката образовања и промене организваности на европском нивоу. Представник Србије у овом комитету је председник Синдиката образовања Србије Бранислав Павловић.

Утицај финансијске кризе на образовање и плате наставника било је једно од доминантних питања, које је имало свој одраз и кроз друге теме припремљене за расправу.

Предлог промена Статута европске регионалне организације синдиката образовања у оквиру Интернационале образовања била је тема којој су учесници посветили велику пажњу. Пре три године започет је рад на предлогу промена организације синдиката образовања у Европи. Разлог је била двојна организација у којој су западноевропски синдикати образовања ЕПУСЕ, чији су чланови из земаља чланица ЕУ имали своју посебну организацију и приходе са активностима блиско повезаним са захтевима и одликама које се у вези са образовањем доносе на нивоу ЕУ. С друге стране, активност Регионалног одбора за Европу, намењена организацијама из земаља ван ЕУ, била је недовољна и није одговарала потребама тих организација. Додатни разлог за промене је чињеница да одлуке ЕУ у вези са образовањем имају изузетно мно-

го утицаја и на земље које нису чланице (Болонјски процес, Лисабонски процес, Коленахеншки процес итд.). Предлог промена Статута, којим се жељи остварити идеја о јединственој организацији, наишао је на оштре поделе међу чланицама. Основни разлог је неслагласност о основним надлежностима организације. Европске организације сматрају да треба да имају могућност доношења одлука из надлежности европских политика, а не само спровођења политика коју води Интернационала образовања, као и да се особа која треба да води организацију бира као и укупно руководство на изборима, а не да је именује генерални секретар Интернационале образовања. Организације из земаља ван ЕУ сматрају да треба да имају више представника у руководству организације, као и да се износ чланарине не повећава.

Дводневна, на моменте жуистра дискусија ће се сумирати и на октобарском састанку утврдити коначан предлог новог Статута, који ће се усвојити на изборној скупштини у новембру ове године.

На Паневропском комитету су представљени резултати студије о платама наставника у Европи. Заједнички рад европских органа и истраживачке јединице Интернационале, као и свих организација које су учествовале у истраживању, резултатом је подацима о уло-редивим платама наставника у основном образовању. СОС је учествовао у истраживању, тако да ћемо наредном броју

Сверуски синдикат запослених у образовању и науци

Синдикат образовања Србије је током априла успоставио званичну сарадњу са братским руским синдикатом образовања.

Са председницом Сверуског синдиката образовања запослених у образовању и науци, Галином Меркуловом, сретали смо се у више наврата током међународних активности у којима она има значајну улогу (потпредседница Паневропског комитета синдиката образовања), мада не и утицај који би ова организација по бројности чланства могла да има.

Сверуски синдикат образовања је највећа независна невладинна организација која брине о својих пет милиона чланова. Запослени у предшколским установама, наставници у свим установама школа, сви нивоа средњег стручног и високог образовања, ученици и студенти, као и пензионисани наставници чланови су овог синдиката.

интересу заједничког циља. Чланство Сверуског синдиката се залаже за једнаке могућности свих какако би кроз јавно образовање остварили хармоничну самореализацију као људска бића.

Сарађују са родитељима ученика и студената и њиховим породицама и са осталим друштвеним групама како би се обезбедило квалитетно образовање и будући успех у животу.

Структура синдиката

Главна усмерења синдикалне политике усавајају се на Конгресу, који се одржава сваке пете године, а између два конгреса највише често је Централни комитет синдиката. Централни комитет се скупља на Скупштини, која се одржава најмање једном годишње. Президијум Централног комитета синдиката је одговоран за примену и спровођење одлука Конгреса и Централног

Принципи и ставови

Главна активност и одговорност овог великог синдиката је да брани социјалне, радне и професионалне интересе радника у образовању и социјална права студената.

Главни принципи њиховог рада су професионализам, колективизам, једнаке могућности и сарадња. Основни став је да искључиво и знање професионалних просветних радника битно утиче на будући успех ученика и студената, зато подржавају високе образовне стандарде и очекују да сви професионалци у просвети треба да уживају углед, имају високе плате и поштовање. Колективизам је и даље један од битних принципа, као последица уверења да су људи много јачи када раде заједно и у

Помоћ чланству

Сверуски синдикат запослених у образовању и науци помаже својим члановима промовишући виши животни стандард. Приступ бесплатном образовању, помаже у решавању професионалних проблема, пружа правну помоћ, спроводи јавну контролу у образовању и радним условима, примењује реноваторне образовне програме, води колективне преговоре о платама на нивоу локалне администрације, закључује опште колективне уговоре и организује масовне акције у одбрани права и професионалних интереса чланова синдиката.

Чланови синдиката имају додатне социјалне користи, гаранцију примене потписаних колективних уговора, активну обуку и курсеве које организује синдикат, као и могућност ефикасног и активног утицаја на обликовање социјалне и образовне политике на свим нивоима и њену реализацију.

Сверуски синдикат образовања сарађује са свим владиним и невладиним организацијама које се баве образовањем и заштитом запослених, учествује у имплементацији пројеката у образовању, као и такмичењима за избор најбољих учитеља и школе на регионалним и федералном нивоу. Издају лист „Мој синдикат“.

Бројке и гласови

Запослени у школским установама	1.912.000 чланова
Запослени у предшколским установама	837.000 чланова
Запослени на универзитетима	402.000 чланова
Особље у почетном и средњем стручном образовању	71.000 чланова
Особље у додатном образовању	170.000 чланова
Особље у другим образовним установама	121.000 чланова
Ученици и студенти	1.707.000 чланова
Пензионери	161.000 чланова

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: БРАНИСЛАВ ПАВЛОВИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум: БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ ● Телефон: 011)3233-229 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: kampra@EUnet.yu ● Тираж: 4000 ● Припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штампа: СИГНЕТА - Београд

СРП - каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије Београд - Синдикално перо ISSN 1451-7574 COBISS.SR-ID 120073740

СОС проширио међународну сарадњу